

Sygn. akt II Ka 603/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 9 listopada 2017 r.

Sąd Okręgowy w Siedlcach II Wydział Karny w składzie:

Przewodniczący:	SSO Grażyna Orzechowska
Protokolant:	st. sekr. sąd. Beata Defut-Kołodziejak

przy udziale Prokuratora Andrzeja Michalczuka

po rozpoznaniu w dniu 9 listopada 2017 r.

sprawy **M. B. (1)**

oskarżonego z art. 178a § 4 kk w zw. z art. 64 § 1 kk

na skutek apelacji, wniesionej przez prokuratora

od wyroku Sądu Rejonowego w Mińsku Mazowieckim

z dnia 26 maja 2017 r. sygn. akt II K 280/17

I. wyrok w zaskarżonej części zmienia w ten sposób, że orzeczoną wobec oskarżonego M. B. (1) karę pozbawienia wolności podwyższa do 1 (jednego) roku i 6 (sześciu) miesięcy;

zwalnia oskarżonego od opłaty za obie instancje i wydatków za postępowanie odwoławcze stwierdzając, że te ostatnie ponosi Skarb Państwa.

Sygn. akt II Ka 603/17

UZASADNIENIE

M. B. (1) został oskarżony o to, że w dniu 3 lutego 2017 r. w miejscowości C., gmina S., powiat (...), województwo (...), prowadził po drodze publicznej samochód osobowym marki N. (...) nr rej. (...), znajdując się w stanie nietrzeźwości z wynikiem 1.63 mg/l alkoholu w wydychanym powietrzu, będąc wcześniej prawomocnie skazanym za prowadzenie pojazdu mechanicznego w stanie nietrzeźwości, przy czym czynu tego dopuścił się w ciągu 5 lat po odbyciu, co najmniej 6 miesięcy kary za umyślne przestępstwo podobne do przestępstwa, za które był już skazany, **tj. o czyn z art. 178 a § 4 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k.**

Sąd Rejonowy w Mińsku Mazowieckim wyrokiem z dnia 26 maja 2017 r.:

I. oskarżonego M. B. (1) uznał za winnego zarzucanego mu czynu stanowiącego występki z art. 178 a § 4 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k. i za czyn ten na podstawie tych przepisów skazał go, zaś na podstawie art. 178 a § 4 k.k. wymierzył karę 10 miesięcy pozbawienia wolności;

II. na podstawie art. 42 § 3 k.k. orzekł wobec oskarżonego środek karny w postaci dożywotniego zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych;

III. na podstawie art. 43 a § 2 k.k. orzekł od oskarżonego na rzecz Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej kwotę 10.000 złotych tytułem świadczenia pieniężnego;

IV. zwolnił oskarżonego od uiszczenia opłaty oraz zwrotu wydatków postępowania, które przejął na rachunek Skarbu Państwa.

Apelację od wyroku Sądu I instancji wniósł oskarżyciel publiczny. Zaskarżając wyrok na niekorzyść oskarżonego w części dotyczącej kary, orzeczeniu temu zarzucił:

- rażącą niewspółmierność kary orzeczonej wobec M. B. (1), polegającą na wymierzeniu mu kary 10 miesięcy pozbawienia wolności, w sytuacji, gdy okoliczności sprawy, w szczególności popełnienie przez oskarżonego przestępstwa w warunkach recydywy, uprzednia karalność oskarżonego, w tym za przestępstwa z art. 178 § 4 k.k., wysoka społeczna szkodliwość czynu, jak również cele zapobiegawcze i wychowawcze, które kara ma osiągnąć wobec oskarżonego oraz potrzeby w zakresie kształtowania świadomości prawnej społeczeństwa przemawiają za orzeczeniem wobec oskarżonego kary pozbawienia wolności w wymiarze 3 lat.

W konsekwencji tak sformułowanego zarzutu skarżący wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku wobec oskarżonego M. B. (1), obok dożywotniego zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych i świadczenia pieniężnego na rzecz Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej w kwocie 10.000 złotych, kary pozbawienia wolności w wymiarze 3 lat. W toku rozprawy apelacyjnej prokurator poparł apelację i wniosek w niej zawarty.

Sąd Okręgowy zważył co następuje:

Wywiedziona w niniejszej sprawie apelacja oskarżyciela publicznego wobec częściowej zasadności zarzutu podniesionego w jej treści, stała się podstawą do wydania orzeczenia o charakterze reformatoryjnym. W wyprzedzeniu zasadniczej części rozważań przypomnieć należy, że rażąca niewspółmierność kary występuje wtedy, gdy kara orzeczona nie uwzględnia w należyty sposób stopnia społecznej szkodliwości przypisywanego czynu oraz nie realizuje wystarczająco celu kary, ze szczególnym uwzględnieniem celów zapobiegawczych oraz wychowawczych. Pojęcie niewspółmierności oznacza znaczną, wyraźną i oczywistą, a więc niedającą się zaakceptować dysproporcję między karą wymierzoną, a karą zasłużoną. Przesłanka rażącej niewspółmierności kary jest spełniona tylko wtedy, gdy na podstawie ustalonych okoliczności sprawy, które powinny mieć decydujące znaczenie dla wymiaru kary, można przyjąć, iż zachodzi wyraźna różnica między karą wymierzoną, a karą która powinna zostać wymierzona w wyniku prawidłowego zastosowania dyrektyw wymiaru kary oraz zasad ukształtowanych przez orzecznictwo (vide: wyrok Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie II AKa 325/16, Leglis nr 1575775). Kompleksowa analiza okoliczności niniejszej sprawy doprowadziła Sąd Okręgowy do przekonania, iż wymierzona oskarżonemu M. B. (1) kara 10 miesięcy pozbawienia wolności, nosi cechy rażącej niewspółmierności tzn. jest sankcją zbyt łagodną, jednakże nie w stopniu takim, jak podnosi oskarżyciel publiczny. Z treści uzasadnienia zaskarżonego orzeczenia wynika, iż Sąd Rejonowy miał na względzie wszystkie okoliczności istotne z punktu widzenia wymiaru kary, ale nie nadał im właściwego znaczenia. Zgodnie z treścią art. 53 § 1 i 2 k.k. sąd wymierza karę według swojego uznania, w granicach przewidzianych przez ustawę, bacząc, by jej dolegliwość nie przekraczała stopnia winy, uwzględniając stopień społecznej szkodliwości czynu oraz biorąc pod uwagę cele zapobiegawcze i wychowawcze, które ma osiągnąć w stosunku do skazanego, a także potrzeby w zakresie kształtowania świadomości prawnej społeczeństwa. Wymierzając karę, sąd uwzględnia w szczególności motywację i sposób zachowania się sprawcy, popełnienie przestępstwa wspólnie z nieletnim, rodzaj i stopień naruszenia ciężących na sprawcy obowiązków, rodzaj i rozmiar ujemnych następstw przestępstwa, właściwości i warunki osobiste sprawcy, sposób życia przed popełnieniem przestępstwa i zachowanie się po jego popełnieniu, a zwłaszcza staranie o naprawienie szkody lub zadośćuczynienie w innej formie społecznemu poczuciu sprawiedliwości, a także zachowanie się pokrzywdzonego. Analiza danych o karalności oskarżonego M. B. (2) wskazuje, iż pomimo młodego wieku, był on wielokrotnie karany, w tym dwukrotnie za przestępstwa z art.

178 a § 4 k.k. na bezwzględne kary pozbawienia wolności oraz przestępstwo z art. 244 k.k. na karę ograniczenia wolności, której w chwili popełnienia przypisanego mu czynu, jeszcze nie wykonał. Przestępstwa dopuścił się nie posiadając uprawnień do kierowania pojazdami mechanicznymi, mimo że orzeczone wcześniejszymi wyrokami środki karne w postaci zakazu prowadzenia pojazdów mechanicznych zostały wykonane. Ponadto popełnił je w okresie próby, będąc uprzednio skazanym wyrokiem Sądu Rejonowego w Mińsku Mazowieckim z dnia 20 sierpnia 2014 r., w sprawie o sygn. akt II K 109/14 z art. 207 § 1 k.k. na karę 10 miesięcy pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres 3 lat. W dacie czynu, jak sam wyjaśnił toczyło się przeciwko niemu nowe postępowanie karne przed Sadem Rejonowym w Węgrowie. Z uwagi na fakt, że jak już wcześniej wskazano, oskarżony dwukrotnie skazany był za prowadzenie pojazdu w stanie nietrzeźwości na bezwzględne kary pozbawienia wolności i w sprawie II K 193/12 Sądu Rejonowego w Mińsku Mazowieckim orzeczoną karę pozbawienia wolności odbywał w okresie od 10 lipca 2012 r. do dnia 10 marca 2013 r. przypisanego mu czynu, jak słusznie wskazał Sąd Rejonowy, dopuścił się w warunkach powrotu do przestępstwa. Dwukrotnie, błędnie wskazany w uzasadnieniu wyroku okres odbywania tej kary od 10 lutego 2012 r. do 10 marca 2013 r. nie zmienia prawidłowych ustaleń Sądu, że czynu z dnia 3 lutego 2017 r. dopuścił się w warunkach art. 64 § 1 k.k. Żadne wymierzone oskarżonemu kary, jak widać nie zapobiegły jego powrotowi do przestępstw, w tym przestępstw przeciwko bezpieczeństwu w komunikacji. Oskarżony w dalszym ciągu nie respektuje obowiązujących norm, zarówno społecznych, jak i prawnych. Jak słusznie zauważył oskarżyciel publiczny, przestępstwo z art. 178 a § 4 k.k. charakteryzuje się wysoką społeczną szkodliwością. Oskarżony w momencie prowadzenia pojazdu, znajdował się w stanie znacznej nietrzeźwości, a ponadto poruszał się drogą publiczną w godzinach porannych, tj. porze natężonego ruchu pojazdów. Swoim zachowaniem stworzył zagrożenie dla innych uczestników ruchu drogowego. Fakt, iż prowadząc pojazd mechaniczny oskarżony tym razem nie spowodował kolizji bądź wypadku nie oznacza, że w przyszłości nie popełni takiego czynu. Z uwagi na uzależnienie oskarżonego od alkoholu oraz powtarzalność określonych zachowań tzn. skłonność do prowadzenia pojazdów mechanicznych pod jego wpływem, lekceważenie orzeczonego zakazu prowadzenia pojazdów, stwarza potrzebę wymierzenia oskarżonemu kary o bardziej represyjnym charakterze. Brak wpływu orzeczonych i wykonanych uprzednio kar oraz środków karnych na postawę oskarżonego przemawia za zmianą orzeczonej kary, jednakże nie w takim stopniu, o jaki wnioskował oskarżyciel publiczny. Pomimo uprzedniej karalności oskarżonego i innych okoliczności przedstawionych powyżej, wnioskowana kara 3 lat bezwzględnego pozbawienia wolności, w ocenie Sądu Okręgowego, jest sankcją zbyt surową. Oskarżony przyznał się do zarzucanego mu czynu, nie utrudniał w żaden sposób postępowania karnego. Ponadto nie bez znaczenia pozostaje okoliczność, iż jest on osobą młodą. Sąd Rejonowy względem oskarżonego zastosował najsurowszą rodzajowo karę, zatem jedynym sposobem jej zaostrenia jest podwyższenie jej wymiaru. Zdaniem Sądu Okręgowego, ukształtowanie bezwzględnej kary pozbawienia wolności na poziomie 1 roku i 6 miesięcy, będzie sprawiedliwą reakcją na popełnione przez oskarżonego w warunkach recydywy, przestępstwo z art. 178 a § 4 k.k. Przebywanie w warunkach izolacji penitencjarnej przez wskazany okres, nie tylko stworzy oskarżonemu M. B. (1) możliwość zmiany jego stosunku do obowiązujących norm prawnych, ale także umożliwi mu podjęcie leczenia odwykowego i odizoluje go od alkoholu. Nie bez znaczenia pozostaje również fakt, że bezwzględna kara pozbawienia wolności w sposób skuteczny – w przeciwieństwie do orzekanych wobec niego środków karnych - wyeliminuje go z grona kierujących pojazdami mechanicznymi, uczestników ruchu drogowego przez wskazany powyżej okres. Zgodnie z treścią art. 624 § 1 k.p.k. Sąd Okręgowy mając na względzie sytuację materialną oskarżonego oraz fakt, że będzie on przebywał w warunkach izolacji penitencjarnej, zwolnił go od opłaty za obie instancje oraz wydatków stwierdzając, iż te ostatnie ponosi Skarb Państwa. Mając powyższe na uwadze Sąd Okręgowy orzekł na podstawie art. 437 § 1 k.p.k. oraz art. 456 k.p.k.